

„Чужденец бях считан от чуждите за мен...“; „Г о с т на хората отдавна / с усмивка хладна на уста...“ („Не дирих радости в живота...“, 1903) (разр. м. Б. Д.). Отстоянието във времето на създаване на двата текста – 1896-1903 г. – както и отнасянето им към диаметрално различни, несъвпадащи изкази („Не дирих радости...“ е включено в книгата „Безсънници“ и оттук нататък е възприемано като една от типичните *безсънници* на поета, като монолог на Яворовия *чудак*) не е успяло да изличи идентичността на внесената опозиция. *Презрението*, чийто недвусмислен знак е *хладният поглед*, още в ранната творба се превръща в съставна част от една обичайна антитеза: „пъстрий сбор“; „любопитство в жар разпален“ – „презрение хладно отразява в(ъв) техний поглед свой печат“. В стихотворението от 1903 г. антитетичното противопоставяне се разпада: *жарът/огънят/зноят*, символизиращи в покъсната поезия на Яворов емпирията, преходността, тленността, крайността, плътското, са игнорирани. Или – завършеността и ограниченията на битовото, *заземеното* са включени в друга символика: „не дирих ветрища и прах“. Възможно е спрямо този малко известен текст (т.е. изнесен от корпуса „Подир сенките на облаците“) да изкажем и следната теза: в него вече е заявена *безотносителността*. В така формиращия се опозиционален ред *чудак (там) – тълпа, другите (тук)* не бива да пропускаме и ранното „Мене, моме, не люби“ (1898): „горък странник отдалече / пусто зло ме т у к (разр. м. Б. Д.) довлече.“ Разбира се, отгласите от Ботевата поезия са особено осезателни. Но ведно с тяхното долавяне трябва да подчертаем и специфично *яворовското*. Ботевият *странник* от едноименната творба е иронизиран поради конформизма си. В творбата на Яворов отново е налице сложен тип контаминиране: между означаващото *странник* и романтичната изключителна личност, проклинащия всичко *тукашно* герой (вж. например Ботевите „Майце си“, „До моето първо либе“, „На прощаване“).